

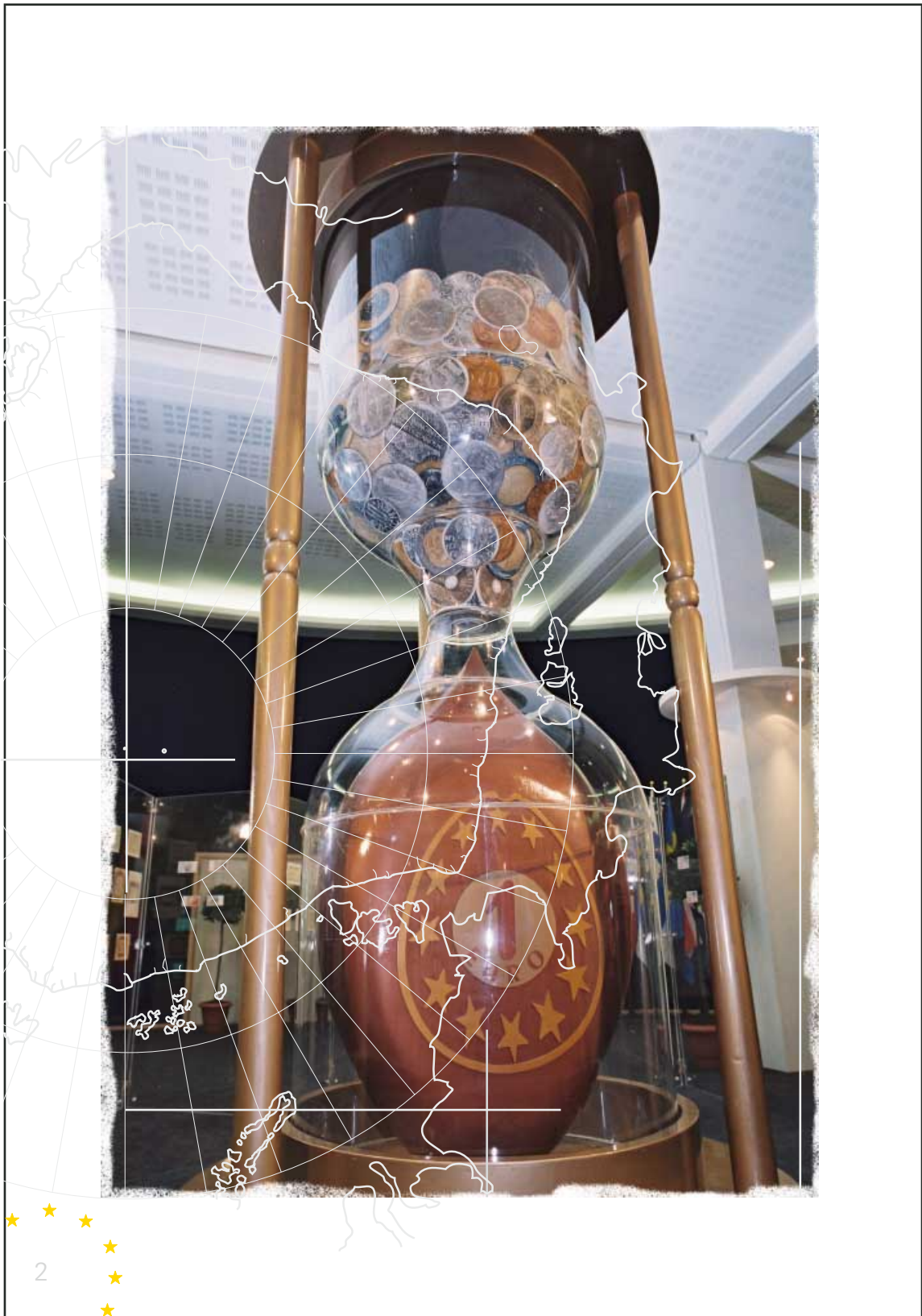

Ochrona interesów finansowych UE w Polsce

**Ministerstwo Finansów
Biuro Międzynarodowych Relacji Skarbowych**

Warszawa 2003

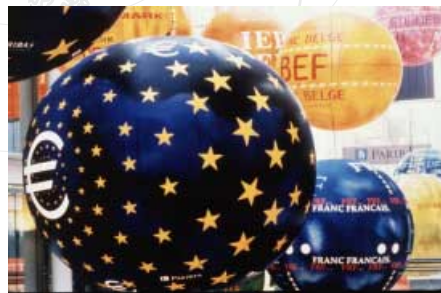

SPIS **TREŚCI**

1. Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej. Rola Europejskiego Biura ds. Przeciwdziałania Oszustwom (OLAF) **4**
2. Ramy prawne ochrony interesów finansowych UE w Polsce **8**
3. System instytucjonalny ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej w Polsce **12**
 - ▶ Pełnomocnik Rządu ds. Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej
 - ▶ Międzyresortowy Zespół ds. Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej
 - ▶ Biuro Międzynarodowych Relacji Skarbowych
4. Struktury AFCOS. Współpraca międzynarodowa w zakresie ochrony interesów finansowych UE **14**
5. *Summary* **16**
Résumé

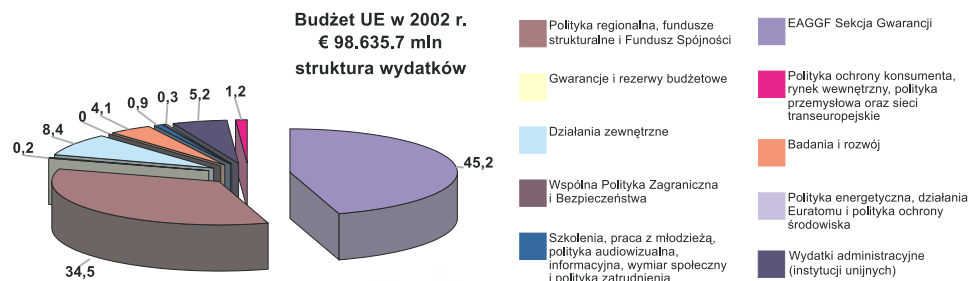
1 OCHRONA INTERESÓW FINANSOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ. ROLA EUROPEJSKIEGO BIURA DS. PRZECIWDZIAŁANIA OSZUSTWOM (OLAF)

Budżet UE, finansowany z pieniędzy europejskich podatników, pozwala na realizowanie politycznych i gospodarczych celów Unii (art. 2 TUE) oraz wspólnych polityk – od instrumentów strukturalnych, poprzez restrukturyzację obszarów wiejskich po badania naukowe. Prawidłowo funkcjonujący system ochrony wspólnotowych interesów finansowych zabezpiecza również funkcjonowanie jednolitego rynku, na którym zapewniony jest swobodny przepływ osób, towarów, usług i kapitału w powiązaniu z likwidacją granic wewnętrznych (art. 3, 14 TWE, art. 13 JAE).

Zgodnie z Traktatem o Wspólnocie Europejskiej konstytuującym zasadę asymilacji państwa członkowskie „*podjąją takie same działania do walki z oszustwami godzącymi w interesy finansowe Wspólnoty, jakie stosują do walki z oszustwami godzącymi w ich własne interesy finansowe*” (art. 280 ust. 2 TWE w zw. z art. 10 TWE). Warto przypomnieć, iż państwa członkowskie samodzielnie zarządzają, wydatkują i kontrolują środki wspólnotowe. Z reguły jako pierwsze uzyskują również informacje o nieprawidłowościach związanych z wydatkowaniem tych funduszy. Należy przy tym pamiętać, że środki prawa karnego – również w zakresie ochrony interesów finansowych UE – leżą wyłącznie w gestii państw członkowskich.

Ze względu na fakt, że za realizację budżetu UE odpowiada Komisja Europejska (art. 274 TWE), zobowiązana jest również chronić go przed nadużyciami. Komisja przekazała wykonanie obowiązku ochrony interesów finansowych UE Europejskiemu Biuru ds. Przeciwdziałania Oszustwom (OLAF). Zadanie to obejmuje walkę z oszustwami na szkodę wspólnotowego budżetu oraz korupcją wśród europejskiego korpusu urzędniczego. Pod względem administracyjnym OLAF jest służbą Komisji Europejskiej, pozostaje jednak niezależny w swoich funkcjach dochodzeniowych.

OLAF wypełnia zadania związane z ochroną interesów finansowych UE poprzez:

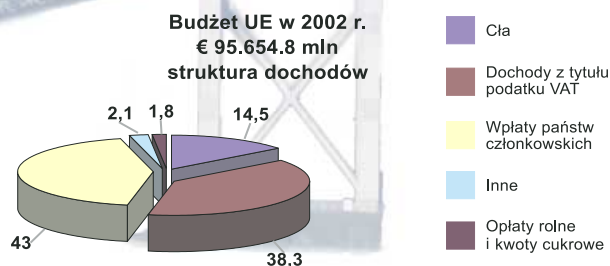
- prowadzenie dochodzeń administracyjnych, zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego:

- zewnętrznych – w państwach członkowskich oraz – w przypadku zawarcia umów międzynarodowych – w państwach trzecich;
- wewnętrznych – w instytucjach, jednostkach, biurach i agencjach wspólnotowych;

- udzielanie wsparcia Komisji w dziedzinie zwalczania oszustw i nieprawidłowości – we współpracy z państwami członkowskimi;
- gromadzenie i analizowanie informacji o niepożądanych zjawiskach oraz tworzenie koncepcji przeciwdziałania im;
- udzielanie wsparcia technicznego na rzecz instytucji, organów i urzędów krajów członkowskich;
- przygotowywanie propozycji legislacyjnych;
- utrzymywanie stałego kontaktu ze służbami policyjnymi i organami sądowymi państw członkowskich;
- reprezentowanie Komisji, na odpowiednich forach w w/w zakresie (art. 2 *Decyzji Komisji 352/99*).

Ponadto, zadania OLAF obejmują „wszystkie działania związane z ochroną interesów Wspólnoty przed nieprawidłowościami, które mogą prowadzić do wszczęcia postępowań administracyjnych lub karnych” (punkt 6 preambuły *Decyzji Komisji 352/99*).

Działania godzące w interesy finansowe UE często przyjmują postać zorganizowaną i międzynarodową. Z tego względu zapobieganie tego typu zjawiskom wymaga harmonizacji działań krajowych i współpracy odpowiednich służb państw członkowskich. Koordynatorem i platformą wymiany informacji w tym zakresie na poziomie europejskim jest OLAF.

Podstawy prawne funkcjonowania OLAF:

- Rozporządzenie Rady 2988/95 (WE, Euratom) z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (O.J. L 312, 23.12.95, str. 1),
- Rozporządzenie Rady 2185/96 (WE, Euratom) z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu przeprowadzanych przez Komisję i mających na celu ochronę interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed oszustwami i innymi nieprawidłowościami (O.J. L 292, 15.11.96, str. 2),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 1073/99 (WE) z dnia 25 maja 1999 r. o dochodzeniach prowadzonych przez Europejskie Biuro ds. Przeciwdziałania Oszustwom (OLAF) (O.J. L 136, 31.5.99, str. 1),
- Rozporządzenie Rady 1074/99 (Euratom) z dnia 25 maja 1999 r. o dochodzeniach prowadzonych przez Europejskie Biuro ds. Przeciwdziałania Oszustwom (OLAF) (O.J. L 136, 31.5.99, str. 8),
- Decyzja Komisji 352/99 (WE, EWWiS, Euratom) z dnia 28 kwietnia 1999 r. o ustanowieniu Europejskiego Biura ds. Przeciwdziałania Oszustwom (OLAF) (O.J. L 136, 31.5.99, str. 20).

Szereg przepisów sektorowych przewiduje odrębne reżimy kontrolne dla poszczególnych obszarów działalności UE.

**Konwencja o ochronie interesów finansowych
Wspólnot Europejskich** (O.J. C 316, 27.11.95, str. 48)

1. Dla celów niniejszej Konwencji, za oszustwo naruszające interesy finansowe Wspólnot Europejskich uważa się:
 - a) w kwestii wydatków, wszelkie świadome działanie lub zaniechanie odnoszące się do:
 - wykorzystania lub przedłożenia fałszywych, niekompletnych lub nieścisłych oświadczeń lub dokumentów, w wyniku czego zostały przekazane i zatrzymane nienależne fundusze pochodzące z ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich lub z budżetów zarządzanych przez lub w imieniu Wspólnot Europejskich,
 - nieudostępnienia informacji, stanowiącego pogwałcenie określonego zobowiązania, powodującego taki sam skutek,
 - sprzeniewierzenia takich środków na inne cele niż te, na które początkowo zostały przyznane;
 - b) w kwestii przychodów, wszelkie świadome działanie lub zaniechanie odnoszące się do:
 - wykorzystania lub przedłożenia fałszywych, niekompletnych lub nieścisłych oświadczeń lub dokumentów, w wyniku czego zostały bezprawnie pomniejszone zasoby ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez lub w imieniu Wspólnot Europejskich,
 - nieudostępnienia informacji, stanowiącego pogwałcenie określonego zobowiązania, powodującego taki sam skutek,
 - sprzeniewierzenia legalnie uzyskanej korzyści, powodującego taki sam skutek.

art. 280 Traktatu o Wspólnocie Europejskiej

1. Wspólnota i państwa członkowskie podejmują walkę z oszustwami i wszelkimi innymi nielegalnymi działaniami godzącymi w interesy finansowe Wspólnoty (...)
2. Państwa członkowskie podejmują takie same działania do walki z oszustwami godzącymi w interesy finansowe Wspólnoty, jakie stosują do walki z oszustwami godzącymi w ich własne interesy finansowe.
3. Nie naruszając innych postanowień niniejszego Traktatu, państwa członkowskie koordynują swoje działania mające chronić interesy finansowe Wspólnoty przed oszustwami. W tym celu organizują z pomocą Komisji bliską i regularną współpracę pomiędzy właściwymi władzami.
4. (...)
5. (...)

2 RAMY PRAWNE OCHRONY INTERESÓW FINANSOWYCH UE W POLSCE.

Realizacja obowiązku ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej, wynikającego z art. 280 TWE, stanowiła przedmiot prac dostosowawczych w dwóch obszarach negocjacyjnych: 24. *Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne*, obejmującego kwestie karnoprawne oraz 28. *Kontrola finansowa*, regulującego zagadnienia administracyjne.

Obszar negocjacyjny *Kontrola Finansowa* podzielono na dwie grupy tematyczne – pierwsza dotyczyła ochrony interesów finansowych Wspólnot, druga zagadnień systemu kontroli finansowej sprawowanej przez państwa członkowskie. Negocjacje otwarto w dniu 6 kwietnia 2000 r. i zakończono 14 czerwca 2002 r. Polska nie wystąpiła o okresy przejściowe ani derogacje, zaakceptowała dorobek prawny UE i zobowiązała się wdrożyć go do dnia uzyskania członkostwa.

Proces dostosowawczy dotyczył zmian legislacyjnych i instytucjonalnych. W obszarze prawa administracyjnego najistotniejsze nowelizacje objęły ustawę z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2003 nr 15 poz. 148 ze zm.) oraz ustawę z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. 1999, nr 54 poz. 572 ze zm. – tekst jednolity).

Bezwrotne środki pomocowe pochodzące ze źródeł zagranicznych, m.in. środki przedakcesyjne PHARE, SAPARD i ISPA, zostały uznane za środki publiczne. Status taki zostanie nadany w dniu akcesji również środkom z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Wprowadzono także przepisy dotyczące kontroli finansowej i audytu w jednostkach sektora finansów publicznych, co ma poprawić zarządzanie w podmiotach gromadzących i wydających środki publiczne, w tym środki unijne (art. 35a – t ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, Dz. U. 2003 nr 15 poz. 148 ze zm.).

Zadanie kontroli celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej powierzono kontroli skarbowej.

W ramach programów PHARE, SAPARD i ISPA Polska uzyskała w latach 1999 – 2002 ponad 887 mln €. Kontrola środków przedakcesyjnych jest wstępem do zadania, które stoi przed inspektorami kontroli skarbowej.

Środki funduszy PHARE, ISPA, SAPARD uzyskane przez Polskę (€)

ROK	PHARE	ISPA	SAPARD	razem:
1999	19 500 000	–	–	19 500 000
2000	108 444 103	–	–	108 444 103
2001	241 072 620	46 253 987	–	287 326 607
2002	307 107 529	122 690 248	42 034 668	471 832 445
Razem:	676 124 253	168 944 235	42 034 668	887 103 156

źródło: Ministerstwo Finansów

Kolejne nowelizacje poszerzyły zakres kompetencji kontroli skarbowej o nowe zadania wynikające z obowiązków członkostwa. Od dnia akcesji służba ta stanie się właściwa w zakresie kontroli prawidłowości gospodarowania środkami pochodzącymi z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Według szacunków Ministerstwa Finansów, w latach 2004 – 2010 w Polsce wykorzystanych zostanie ponad 12 848 mln • pochodzących z tych funduszy. Polska będzie również uczestniczyć w realizacji wewnętrznych polityk UE, spośród których na szczególną uwagę zasługują działania w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Dodatkowo, służby skarbowe będą kontrolować wywiązywanie się z warunków finansowania pomocy pochodzącej ze środków UE, prawidłowość przekazywania polskich środków własnych do budżetu UE oraz wykonywać zadania certyfikacji i wydawania deklaracji zamknięcia pomocy finansowej środków UE. Uregulowane zostały również zasady uczestnictwa przedstawicieli instytucji unijnych w czynnościach kontrolnych dotyczących środków wspólnotowych (art. 2, art. 3a, art. 7a, art. 13. ust. 4, art. 34 a ust. 5 pkt 6a i art. 38 ust. 3 ustawy o kontroli skarbowej).

Ochrona interesów finansowych UE obejmuje również tradycyjne środki własne, na które składają się opłaty cukrowe, należności celne, część podatku VAT oraz – obliczana w oparciu o PKB – składka członkowska.

Obowiązek ochrony wspólnotowego budżetu wymagał również dostosowań w obszarze polskiego prawa karnego. Na poziomie wspólnotowym głównym aktem regulującym kwestie karnoprawnej ochrony interesów finansowych UE jest Konwencja o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich z dnia 26 lipca 1995 r. (O.J. C 316, 27.11.95, str. 48), *Pierwszy Protokół* z dnia 27 września 1996 r. (O.J. C 313, 23.10.96, str. 1) i *Drugi Protokół* z dnia 19 czerwca 1997 r. (O.J. C 221, 19.7.1997, str. 11). Dostosowania objęły przede wszystkim kodeks karno-skarbowy (Dz. U. 1999, nr 83 poz. 930 ze zm.) oraz kodeks karny (Dz. U. 1997, nr 88 poz. 553). Stronę wydatkową i dochodową budżetu UE uznano za dobro prawne chronione przez reżimy tych kodeksów, co oznacza, iż czyny skierowane przeciwko niemu będą penalizowane (art. 3 § 3 a kks, art. 3 § 5 kks, art. 30a kks, art. 53 § 26 i 30 kks i inn. oraz art. 284 kk, art. 286 kk, art. 297 kk). Ponadto dostosowano przepisy dotyczące korupcji (art. 115 § 4 i 19 kk, w zw. z art. 228 kk, art. 229 kk, art. 230 kk) a do prawa karnego wprowadzono odpowiedzialność karną podmiotów zbiorowych (ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, Dz.U. 2002, nr 197, poz. 1661).

Ustawa o finansach publicznych (wyciąg)

Art. 3. 1. Środkami publicznymi są:

- 1) dochody publiczne,
- 2) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, z wyłączeniem środków określonych w pkt. 2a
- 2a) środki pochodzące z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej,

Ustawa o kontroli skarbowej (wyciąg)

Art. 2. 1. Do zakresu kontroli skarbowej należy:

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. kontrola celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi oraz środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej i międzynarodowych instytucji finansowych, podlegającymi zwrotowi,
5. kontrola wywiązywania się z warunków finansowania pomocy ze środków, o których mowa w pkt 4,
6. kontrola prawidłowości przekazywania środków własnych do budżetu Unii Europejskiej,
7. certyfikacja i wydawanie deklaracji zamknięcia pomocy finansowej ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, (...)

STANOWISKO NEGOCJACYJNE POLSKI W OBSZARZE „KONTROLA FINANSOWA”

(wybrane)

Obszar negocjacyjny „Kontrola finansowa” obejmuje: problematykę związaną z ochroną interesów finansowych Wspólnot i zagadnienia systemu kontroli finansowej sprawowanej przez państwa członkowskie.

SYNTEZA

Dla określenia ram czasowych procesu harmonizacji i implementacji prawa wspólnotowego Rząd Rzeczypospolitej Polskiej przyjął 31 grudnia 2002 roku jako datę gotowości Polski do członkostwa w Unii Europejskiej. Polska nie występuje o okresy przejściowe ani derogacje w obszarze „Kontrola finansowa”. Polska akceptuje i wdroży *acquis communautaire* w obszarze „Kontrola finansowa” z chwilą przystąpienia do Unii Europejskiej, włącznie z obowiązkami konstytuowanymi przez art. 280 TWE.

Polskie prawo jest w tym obszarze zbieżne z prawem wspólnotowym a system kontroli finansowej odpowiada standardom dobrego zarządzania finansowego. Polska zapewni przygotowanie techniczne służb kontrolnych do objęcia kontrolą środków wspólnotowych.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Polska posiada spójny system sankcji administracyjnych i karnych za oszustwa i nadużycia naruszające interes finansowy i gospodarczy kraju. System ten nie odbiega od stosowanych w państwach członkowskich. Z chwilą akcesji kontrola środków własnych oraz środków z budżetu wspólnotowego wydatkowanych w Polsce będzie wykonywana także przez kontrolerów działających w imieniu Wspólnot. W odniesieniu do oszustw godzących w interesy finansowe Wspólnot, Polska zapewni prowadzenie identycznych działań, jakie są obecnie stosowane w Polsce do walki z oszustwami godzącymi w interesy finansowe kraju.

3 SYSTEM INSTYTUCJONALNY OCHRONY INTERESÓW FINANSOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ W POLSCE

System instytucjonalny ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej w Polsce tworzy Pełnomocnik Rządu ds. Zwalczenia Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej oraz dwie struktury pomocnicze:

- Międzyresortowy Zespół ds. Zwalczenia Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę budżetu RP lub UE;
- Biuro Międzynarodowych Relacji Skarbowych w Ministerstwie Finansów.

Pełnomocnik Rządu ds. Zwalczenia Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej

odpowiada za ochronę interesów finansowych RP lub UE w Polsce. Ochrona budżetów: polskiego i wspólnotowego jest zadaniem wymagającym współpracy i koordynacji działań wielu służb zaangażowanych w ochronę środków publicznych: celnych, skarbowych, policyjnych i innych. Specyficzną i niezależną funkcję pełni również prokuratura. Dodatkowo, uwzględniając często ponadnarodowy charakter czynów naruszających polskie czy wspólnotowe interesy finansowe, niezbędna jest współpraca polskich służb z administracjami państw członkowskich czy wreszcie Komisją Europejską i OLAF. Z tego względu Pełnomocnik wypełnia zadanie ochrony interesów finansowych Polski lub UE poprzez harmonizację działań właściwych służb i resortów, wymianę informacji w tej dziedzinie, prace analityczne oraz poprzez inicjowanie prac legislacyjnych. Funkcję Pełnomocnika pełni Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów. Pełnomocnik został ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2003 r. (Dz. U. 2003, nr 119, poz. 1113).

Międzyresortowy Zespół ds. Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę RP lub UE. Zadaniem Zespołu, zwanego GAFU (ang. *General Anti – Fraud Unit*) jest realizacja funkcji powierzonych Pełnomocnikowi. GAFU zostało ustanowione na mocy Zarządzenia Prezesa Rady Ministrów i jest organem pomocniczym Rady Ministrów. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele służb bezpośrednio zaangażowanych w ochronę polskich i unijnych interesów finansowych. W jego pracach mogą również uczestniczyć eksperci oraz przedstawiciele innych organów administracji rządowej.

Biuro Międzynarodowych Relacji Skarbowych. Do zadań Biura należy m.in. kontrola środków wydatkowanych w ramach programów przedakcesyjnych (PHARE, SAPARD i ISPA), a od dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Biuro przekazuje Komisji Europejskiej informacje o ujawnionych w wyniku postępowań kontrolnych nieprawidłowościach, prowadzi działalność analityczną oraz wymienia informacje z zagranicą. Biuro obsługuje Pełnomocnika Rządu ds. Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej oraz Międzyresortowy Zespół ds. Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę RP lub UE. Biuro powstało w październiku 2002 r. na mocy Zarządzenia nr 102 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 2002 r. (M.P.02.38.602). Funkcjonuje w Ministerstwie Finansów w pionie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej – Pełnomocnika Rządu ds. Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę RP lub UE. Biuro jest jednostką organizacyjną kontroli skarbowej. Jest partnerem dla OLAF, pełni również rolę struktury AFCOS w Polsce.

4 STRUKTURY AFCOS. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA W ZAKRESIE OCHRONY INTERESÓW FINANSOWYCH UE

Zgodnie z art. 280 TWE państwa członkowskie zobowiązane są zapewnić taki sam poziom ochrony wspólnotowych interesów finansowych jak własnego budżetu oraz koordynować działania i współpracować w tym zakresie z właściwymi strukturami państw członkowskich oraz Komisją Europejską. Zobowiązanie to będzie spoczywać na Polsce od pierwszego dnia akcesji.

Komisja Europejska decyzją z dnia 16 maja 2002 r. przyjęła Wielonarodowy Program PHARE PH/2002/1412 mający wspomóc nowe państwa członkowskie i kraje kandydujące w wypełnieniu zobowiązań art. 280 TWE. Poza Polską do programu przystąpiły Węgry, Słowenia, Czechy, Słowacja, Łotwa, Litwa, Estonia, Bułgaria i Rumunia.

Celem programu jest ustanowienie w administracjach krajowych nowych państw członkowskich *Jednostek ds. koordynacji przeciwdziałania oszustwom (Anti – Fraud Co-ordination Services, AFCOS)*. Struktury AFCOS mają pełnić funkcję centralnych punktów kontaktowych dla służb Komisji oraz służb państw członkowskich właściwych dla spraw ochrony interesów finansowych UE.

Do ich głównych zadań należy:

1. analizowanie krajowych rozwiązań prawnych i inicjowanie niezbędnych zmian legislacyjnych,
2. opracowywanie założeń systemowych ochrony interesów finansowych UE,
3. identyfikowanie obszarów podwyższonego ryzyka w zakresie zarządzania funduszami unijnymi,
4. koordynowanie działań krajowych struktur administracyjnych oraz zapewnienie przepływu informacji i współpracy pomiędzy służbami Komisji Europejskiej a administracją krajową.

5 SUMMARY

The protection of the financial interests of the Communities – namely its budget financed by the European taxpayers – has the fundamental meaning for the implementation of Communities objectives and different policies starting from structural instruments, through restructuring of rural regions to research and many others. Protection of the EU funds is also linked with the necessity to safeguard the proper functioning of the single market (Art. 3, 14 EC Treaty, Art. 13 SEA). This objective can be only obtained through mobilization of the relevant authorities at both national and Community level.

The European Commission conferred tasks related to the protection of financial interests of the EU, namely the fight against fraud prejudicial to the EU budget, corruption within the EU institutions and with any other illegal activities affecting financial interests of the Community, on the European Anti-Fraud Office (OLAF).

Under article 280 of EC Treaty, Member States shall take the same measures to counter fraud affecting the financial interests of the Community as they take to counter fraud affecting their own financial interests, co-ordinate actions and co-operate with the competent authorities of the other Member States and the European Commission in this field.

Poland, similarly to the other new Member States, is harmonizing its legal and institutional systems with the EU standards. One of the elementary obligations deriving from the EU membership is to ensure relevant level of the protection of the EU funds. To satisfy that objective legislative work covered two areas – substantive law and institutional building. Major acts establishing the policy of the protection of the public resources were adjusted to cover new tasks and obligations. It concerned legislation of administrative and penal nature. Accordingly, the institutional system for the protection of the financial interests of the Community was developed. It consists of the Governmental Plenipotentiary for Combating Fraud against Poland and the EU and two assisting structures: Bureau for International Treasury Relations (ITR) within the Ministry of Finance and Multidisciplinary Team for Combating Fraud against Poland and the EU. Presently, Poland together with all new Member States participates in the multi-country anti-fraud Phare programme for the protection of the Communities' financial interests (MCP PH/2002/1412) implemented under OLAF's guidance. The objective of this project is to establish the network of AFCOS structure (Anti-Fraud Co-ordinating Service), it means the network of anti – fraud services operating in all the countries with a view to safeguard the financial interests of the Communities. In Poland the role of AFCOS performs the ITR Bureau.

Résumé

La protection des intérêts financiers des Communautés – c'est-à-dire du budget financé par tous les contribuables européens – a une signification fondamentale pour l'application des objectifs des Communautés et de leurs différentes politiques, à commencer par les instruments structurels, la restructuration des régions rurales, jusqu'à la recherche et beaucoup d'autres. La protection des fonds européens est aussi liée à la nécessité de sauvegarder le bon fonctionnement du marché unique (Art. 3, 14 Traité CE, Art. 13 AUE). Le seul moyen d'atteindre ce but est la mobilisation des autorités au niveau national et communautaire.

La Commission Européenne a confié les tâches relatives à la protection des intérêts financiers de l'Union Européenne, donc à la lutte contre la fraude au préjudice du budget de l'Union, contre la corruption au sein des institutions communautaires et autres activités illégales nuisibles aux intérêts financiers de la Communauté, à l'Office Européen de Lutte Anti-Fraude (OLAF).

Conformément à l'Article 280 du Traité CE, les États Membres sont obligés à prendre, dans leur lutte contre les fraudes au préjudice des intérêts financiers de la Communauté, les mêmes mesures que celles qui sont prises contre les fraudes nuisibles à leurs propres intérêts financiers. Ils doivent aussi coordonner leurs activités et coopérer avec les autorités compétentes des autres États Membres et avec la Commission Européenne dans ce domaine.

La Pologne, tout comme les autres nouveaux États Membres, est en train d'harmoniser son système juridique et institutionnel aux standards de l'UE. Une des obligations principales résultant de l'adhésion est d'assurer un niveau approprié de protection des fonds de l'UE. Pour satisfaire à cette obligation, les travaux législatifs ont couvert deux domaines : la loi et les institutions. Les principales lois établissant la politique de la protection des ressources publiques ont été adaptées aux nouvelles obligations. Ce processus a concerné la législation administrative et pénale. Le système institutionnel de la protection des intérêts financiers de la Communauté a été développé en conséquence. Il repose sur l'institution du Plénipotentiaire du Gouvernement pour la protection des intérêts financiers de l'UE et de la Pologne et sur deux structures d'appui : le Bureau des Relations Internationales de Trésorerie au sein du Ministère des Finances et le Groupe Interministeriel pour la lutte contre les fraudes au détriment de la République de Pologne ou de l'Union Européenne.

Actuellement, la Pologne, ensemble avec tous les nouveaux États Membres, participe à un programme multinational PHARE pour la protection des intérêts financiers des Communautés (PH/2002/1412), mis en oeuvre sous la conduite de l'OLAF. L'objectif de ce programme est d'établir un réseau de structure AFCOS (Service de Coordination Anti-Fraude), c'est-à-dire le réseau des services anti-fraudes fonctionnant dans tous les pays, en vue de sauvegarder les intérêts financiers des Communautés. En Pologne, le rôle de l'AFCOS est joué par le Bureau des Relations Internationales de Trésorerie.

